

Amsterdam. 18 Jul. 1906.

Uw geachte Heer de Fremery.

Urguf me, dat ik U reeds zoo kort na mijn bezoek met een brief kon lastig vallen, maar wanneer men reeds zoo lang met plannen rond loopt, en men vindt eindelijk een zoo positieve instemming met een voorgenomen onderzoek, als de uwe, dan kan men niet anders als alles bedenken en bespreken om tot de uitvoering van de plannen te kunnen komen.

Uit ons gesprek van verleden Maandag, bemerkte ik tot mijn grooten blijdschap dat ook U van meening zijt, dat een uitvoerig, in alle richtingen doorgevoerd onderzoek naar de werking van de electro-magnetische aethertrillingen (electrisch, warmte en lichttrillingen) op de levensverschijnselen in uitgebreidsten zin van fundamentele waarde is voor de psychische wetenschap. Deze onderzoekingen te bepalen tot het niet-occulte gedeelte van de levensuitingen ware zeker even eenzijdig als de bespreking tot de occulte verschijnselen en het streven naar vergelijkbare resultaten op beide terreinen is van het allergevrigste belang.

Behalve het theoretisch belang, wat hierin ligt, is het een voordeel, dat het groote kostenbesparing kan geven daar vaak dezelfde instrumenten voor de verschillende onderzoekingen zullen bruikbaar zijn. —

Dit alles nu vooropstellend, worden de onderzoekingen bijv. in de volgende vier groepen kunnen verdeeld worden.

A.
Chateriële gester-
rentingen

I Constant aanwezig { het lichaamslijfke leven, des bijna alles biologische feiten.

II Niet-constant aanwezig { materialis atis mis-
schijn ook rap, telkline-
sic enz. enz. des bijna
alles maar ueltraam
breute verscheidenen.

B.
Niet-materiële
gesterrentingen.

III Constant aanwezig { het geheel e. g. diebsleven
(b.v. verwantzen, denken,
verstellen enz.)

IV. Niet-constant aanwezig { Psychopathologie,
telepathie, hypnose,
mysterie, psychische
limpe enz. enz.

Volgrijpt dat ik hier niets principieels mede bedel:
sommige verschijnselen onder II kunnen misschien evenwel
onder I of even anders staan, het is alleen maar om
aanmerkingen te ontlopen.

De onderzochting sub: II zullen wat, laat ik zeggen, de objecten aangaat, de grootste moedijkheden geven. De kans echter in de gelegenheid te komen met de wel minder phantastisch, maar zeer reëler wetenschappelijk zeer belangrijke verschijnselen als reaps, aptandsbeweging, enz. te kunnen experimenteren is niet even heel gering.

(Ik verzucht reeds enkele personen mij adressen van medies op te geven en ondwing reeds van een de belofte zoo spoedig mogelijk van mijn versuch werk te cullen maken.) Het vervaar der objecten is reeds voor II veel geringer in valt voor I en II geheel weg.

Bepalen wij verder de onderzochtingen voorloepig tot de aethertrillingen dan is reeds een overgroot werkgebied aanwezig in voor een groot deel reeds direct in bewerking te nemen. Wij kunnen trachten de onderzochtingen zoo spoedig mogelijk ook over II te kunnen uitbreiden waartoe een bericht in „Het Volksmoedij Leven“ een enquête en ook de, nu de installatie eerst mogelijke, Reichsbachsche onderzochtingen wel kunnen bijdragen. (Den heer Fohmer vroeg ik om het verslag van het Reichsbach-comité en kreeg dit onmiddellijk toegesonden. Het daer gevonden percent sensitieven ($\pm 6\frac{1}{2}$) vond ik een aanmerking.) Alsoch is er, wat ik bintengruom hoop, onder deze massa werk wel iets waarvan de behalve de meer

occulte verschijnselen, de bewerking op Uroreidat
willen nemen; bijv onder de groep IV. Het het
geprojecteerde voorloopig instrumentarium kan reeds
in alle richtingen onderzocht worden met bijna de
gheele schaal van celhertrillingen, waar mogelijk tot
bellingen van een enkele golf lengte gespecialiseerd,
geplaniseerd, enz; tenzij altyd photographisch en registr
tief kan gewerkt worden. -

Tot het verkrijgen van het voor deze inrichting
noodig kapitaal heb ik het volgende plan: Op eigen
risico bij een of meerdere particulieren, tegen matige
rente en behoorlijke borgstelling een som op te nemen
van f 10.000. Dit kapitaal door het sluiten van
een levensverzekering, met uitkering na bijv. 15 jaar
te dekken en ter gemoeveling in de voldoening der
plichtingen aan hen, die aan de inrichting zouden
willen werken een vergoeding te vragen. Een regulier
als deze lijkt mij in de gegeven omstandigheden het
meest doeltreffend, daar aan het vormen van een vere
niging, of iets dergelijks, overloepig toch nog niet gedacht
kan worden. Ook zou op deze wijze de samenwerking
m. i. het aangenaamst zijn, daar erderende ieder i
zijn onderzochtingen vrij blijft in naarmate het aantal
medewerkers toeneemt het instrumentarium kan
worden uitgebreid. Ten slotte kan dit veldzijde prog

II
Het moet tot een duurzaam slagen bijdragen,
daar men zoudende niet vijandig tegenover de
universitaire wetenschap staat en ook van deze zijde
nog wel op medewerking te rekenen is. Omgekeerd zal
ook hierover aan meer occulte onderzoekingen in de
wetenschappelijke kringen erde aandacht geschonken
worden, wat voor beide partijen van veel belang kan
zijn. -

Gaarne zou ik van U vernemen of U voor
uwe regeling als deze iets voelt, of ik voorloopig ook
op Uw medewerking bij de niet zoo eer occulte verschijn-
selen van groep II zou mogen rekenen en ten slotte
of U ook een gedeelte zoudt willen bijdragen tot
de noodzijf of 10.000. Alzocht U bijz. wel geneigd
zijn tot een rentelooz voorschot, maar dan ook de
mogelijkheid verlangen altijd mijn instrumentarium te
kunnen gebruiken, dan zou ik dit uitstekend vinden.

Antw. van een geachte heer de Tremery mijne
believe en hartelijke groeten.

Uw dienstwillig

Floris J. L. Jansen. -